

# PRZEGLĄD SPORTOWY

ORGAN GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ I CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Rok VIII Nr 99

Warszawa, poniedziałek 1 grudnia 1952 r.

Cena 45 gr

## Pokaz gry na najwyższym poziomie dali w Warszawie siatkarze ZSRR



Fragment meczu między reprezentacją młodzieżową ZSRR a CWKS. Scena Gródecki. Foto E. Franckowiak

### Dobra postawa polskich drużyn

TRZYDNIOWY turniej siatkówki z udziałem młodzieżowej reprezentacji Związku Radzieckiego i warszawskich zespołów AZS AWF, Gwardii i CWKS — wzbudził wśród warszawianów wielkie zainteresowanie.

Na urodziste rozpoczęcie turnieju przybyli: członek Rady Państwa — Stefan Matuszewski, oraz przedstawiciele władz sportowych z przewodniczącym GKKF posem Reckiem na czele. Obecni byli również przedstawiciele ambasady ZSRR w Warszawie.

### Radziecy siatkarze mówią o turnieju

JELISIEJEW, KIEROWNIK DRUŻYNY:

Z PRAWDZIWA przyjemnością przyjechalśmy do Polski w Miasteczku Pogłębienia Przyjaźni między naszymi narodami. Byliśmy w Polsce w latach 1947-48 i dziś oglądając Warszawę zobaczyliśmy, że Warszawa została nie tylko odbudowana, ale już i rozbudowana. Z podziwem oglądaliśmy dzielnicę mieszkaniową Warszawy i wspaniały Plac Konstytucji. Byliśmy w Zielonowej Woli i odwiedziliśmy robotniczo-sportowców wspaniałej Fabryki Samochodów Osobowych na Żeraniu.

Członkowie naszej ekipy — zastępcy mistrzowie sportu, mistrzowie świata i mistrzowie Europy: Rewa, Szczecin, Niefiedow i Achutiedami cieszą się, że mogą przekazać swoje bogate doświadczenia młodym siatkarzom polskim.

Ja sam obserwuję wyraźny postęp w Waszych zawodnikach. Organizacja turnieju w Warszawie bardzo się nam podobała.

REWA — MISTRZ ŚWIATA

Przyjechalśmy do was, aby we wspólnych spotkaniach wymienić doświadczenia. Poziom ogólny siatkówce bardzo się w Was podniósł; są naprawdę jeszcze usterki i niedociągnięcia, ale widać wyraźny postęp. Z trzech zespołów startujących w turnieju, najrozsądniejszą walkę potrafili nawiązać Wasi sportowcy — studenci. Na podstawie na razie tylko warszawskiego występu, mogę stwierdzić, że popularyzacja siatkówki w Was wzrosła, że pojawiło się szereg dobrych graczy wśród Waszej młodzieży. Podobali mi się najlepiej w warszawskim turnieju Woluch, Wleciał i Szuppe — dobry materiał na zawodników wysokiej klasy.

Po czterech latach (byłem w Warszawie w 1948 r.), nie mogłem poznać Warszawy. Zobaczyłem nowe osiedla, place, ulice. Bardzo jestem wdzięczny sportowcom polskim za tak miłe i serdeczne przyjęcie.

Rozmowy przeprowadził: A. B.

## Sportowcy polscy stoją twardo w szeregach obrońców pokoju

Poteżną manifestacją nieugiętej woli walki całego narodu zjednoczonego na szersze w Froncie Narodowym — o rozkucie, pomnożenie siły i dobrobytu ludowej ojczyzny, o pokój, stał się obradujący w dniu 30 listopada br. w Stolicy II Ogólnopolski Kongres Obrońców Pokoju.

W dyskusji nad referatem przewodniczącego Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju Jarosława Iwaszkiewicza zabrali m. in. głos zasłużony mistrz sportu, znakomity wioślarz, medalista olimpijski Teodor Kocerka. Oto treść jego wypowiedzi:

W IMIENIU wieloletnich sportowców rzeszy sportowców polskich witać was jak najgoręcej i jak najserdeczniej. W szeregach aktywnych bojowników o sprawę pokoju nie brak i nas — sportowców. Razem ze wszystkimi uczelniami ludźmi na świecie możemy twardo w szeregach obrońców tej świętej sprawy. Świadomi jesteśmy tego, że tylko w pokojowych warunkach możliwy jest dalszy, wspaniały rozwój naszej kultury fizycznej i sportu, możliwy jest podnoszenie zdrowotności i siły naszego narodu, tak bardzo osłabionego okrutnymi działaniami ostatniej wojny.

Zdajemy sobie w całej pełni sprawę, że walcząc o wyższy poziom kultury fizycznej w naszym kraju i coraz lepsze osiągnięcia we wszystkich dziedzinach sportu, przyczyniamy się do wzrostu i rozwoju sił naszej ukołchanej Ojczyzny, do wzrostu potęgi światowego obozu pokoju.

Dlatego też coraz wytrwale i systematyczniej będziemy trenować i pracować nad podniesieniem naszej sprawności fizycznej i nad upowszechnieniem kultury fizycznej wśród najszerszych mas naszego narodu, widząc w niej nieodłączną część socjalistycznej wychowania człowieka.

Osiągane przez nas coraz wyższe normy odznaki SPO, coraz lepsze wyniki w szlachetnym współzawodnictwie sportowym — oto nasze polskie, wymierzone w Imperjalistycznych podlegających wojennych, pragnących spowodować nową, krwawą zawieruchę.

W walce o pokój nie jesteśmy osamotnieni. Wspólnie z nami, o tę samą sprawę, wal-

czą sportowcy potężnego Związku Radzieckiego, krajów demokracji ludowej i postępowi sportowcy krajów kapitalistycznych. Byłem uczestnikiem Festiwalu Młodzieży i Akademickich Mistrzostw Świata w Berlinie i Budapeszcie i tam widziałem, jak młodzież różnych narodów pragnie pokoju i walczą o pokój. Różna była nasza mowa, a słowo — peace, mir, Frieden, pax, pax — dla każdego było zrozumiałe. Słowo pokój łączyło wszystkich, bez względu na kolor skóry i różnicę przekona-

nia. Jakże wzruszający był moment zawarcia szczerzej przyjaźni między sportowcami Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej i wieloma sportowcami krajów kapitalistycznych. Było to dowodem, że uczeni sportowcy całego świata chcą krocząc wspólną drogą, że chcą się spotykać w walce, ale nie takiej, jak sobie życzą panowie z Wall Street — w krwawej walce na polu bitwy.

Postępowi sportowcy świata chcą zmierzyć swe siły w szlachetnych zmaganiach sportowych na stadionach, torach i boiskach. W walce sportowej chcą zmocnić swe zdrowie i siły, potrzebne do twórczej, pokojowej pracy, do nauki, do walki o szczęście i pokój.

Obywatelskie Delegacje!

W imieniu wszystkich sportowców polskich zapewniam was, że nie będziemy szedli ścieżką swych sił w pracy nad upowszechnieniem kultury fizycznej i sportu, przyczyniamy się do wzrostu i rozwoju sił naszej ukołchanej Ojczyzny, do wzrostu potęgi światowego obozu pokoju.

W dniu 7 grudnia br. odbędzie się rewanżowe spotkanie obu reprezentacji, a 14 grudnia br. trzecie spotkanie. Reprezentacja Czechosłowacji wystąpi pod firmą CKD Stalingrad Praga i grać będzie ze zmocnioną drużyną Armii Albańskiej.

## Albania — Czechosłowacja 3:2

W ramach uroczystości 8-jej rocznicy wyzwolenia Albanii przez Armię Radziecką odbyło się w Tiranie międzynarodowe spotkanie w piłce nożnej między Albanią i CSR. CSR reprezentowała drużyna CKD Stalingrad Praga. Wśród 35 tysięcy widzów znajdowali się: premier Eaver Hodža wraz z członkami rządu oraz przedstawiciele Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej. Czechosłowację reprezentował wicepremier dr Kysely.

Po chwili oficjalnej rozpoczął się mecz, w którym Albańcy zwyciężyli, że poziom piłki nożnej podniósł się u nich z roku na rok. Grali oni bardzo szybko i dobrze technicznie. Już

w 2 min. zdobywa Albania prowadzenie przez Glinala, a w 34 min. Seliga podwyższył na 2:0. W drugiej połowie Czechosłowacja przejmując inicjatywę i zdobywa w 65 min. pierwszą bramkę przez Kvapila, a w 76 min. Müller wyrównuje na 2:2. Na minutę przed zakończeniem spotkania Jarecim zdobył trzecie zwycięstwo bramki dla Albanii. Spotkanie prowadził Rumun Mikrau.

W dniu 7 grudnia br. odbędzie się rewanżowe spotkanie obu reprezentacji, a 14 grudnia br. trzecie spotkanie. Reprezentacja Czechosłowacji wystąpi pod firmą CKD Stalingrad Praga i grać będzie ze zmocnioną drużyną Armii Albańskiej.

## Wieczornica ZS Unia

29 bm. Rada Okręgowa ZS Unia zorganizowała w sali konferencyjnej Ministerstwa Leśnictwa uroczystą akademię z okazji XXXV Rocznicy Rewolucji Październikowej, oraz Międzianca Pogłębienia Przyjaźni Polsko — Radzieckiej. Na akademii przybył sekretarz CRZZ tow. Drodź.

Burzliwymi brawami powitali zebrani przybyli na akademie drużyny piłkarską Unię Chorzów. Referat o znaczeniu i potęgę sportu Kraju Rad wygłosił wiceprzewodniczący Rady Okręgowej ZS Unia Fischer. W części artystycznej wystąpił zespół Teatru Satyryków. (pw)

## Kolejarz Górnik i CWKS zwyciężają w ćwierćfinałach Pucharu Polski

Trzy ćwierćfinałowe rozgrywki o piłkarski Puchar Polski zakończyły się trzema niespodziankami. Odpadł z rozgrywek mistrz Polski — Unia, przegrywając w Warszawie z CWKS 1:2. Podobny los spotkał wicemistrza Polski — Ogniwo Bytom, które również w Warszawie musiało uznać wyższość miejscowego Kolejarza ulegając mu 2:4. W Gdańsku wreszcie reprezentanci I ligi — Budowlani — pokonani zostali przez drugoligowców — Górnika Bytom 2:1.

Wyniki te i kompozycja par w walkach półfinałowych, które rozegrane zostaną w neutralnych boiskach, wskazują wyraźnie, że w naszej piłce nożnej nie ma mistrzów w całym tego słowa znaczeniu, że nie ma drużyny, lub grupy drużyn, które wyraźnie przewyższałyby umiędziankami całą resztę.

Powie ktoś, że mamy za to wyrównaną klasę. Zgoda, niestety wyrównaną w dół. I nie pomoże tu żaden argument o innych warunkach walki w rozgrywkach ligowych a innych w pucharowych, o śniegu, błocie itp.

W walkach półfinałowych znajdzie się jeden zespół I ligi (Gwardia Kraków), dwa zespoły drugoligowe (Kolejarz W-wa i Górnik Bytom) i wreszcie rezerwa klubu I ligi (CWKS Ib). Duży to wstyd dla pierwszoligowców, którzy najwidoczniej zapomnieli, że należą do ekstraklasy zobowiązując do stałej pracy nad sobą.

Program półfinałów jest następujący: Kolejarz W-wa — Górnik Bytom, Gwardia Kraków — CWKS Ib.

Aż dwa zespoły warszawskie w tej ćwierci to niewątpliwie sukcesem piłkarstwa stolicy. Szkoda tylko, że jest to sukces spóźniony, że w walce o najwyższą stawkę, o tytuł mistrza Polski, drużyny stołeczne nie odegrały podobnej roli. Zresztą dwa mecze półfinałowe wyjaśnia jeszcze o ile sukces warszawskiej piłki nożnej jest trwały. Może przecież stać się tak, że finał będzie wewnętrzna sprawa Kolejarza i CWKS. Może jednak z powodzeniem wypaść zupełnie odwrotnie.

A. Bogdanowicz



Centrę Alszera adresowaną do Kubickiego (drugi od lewej) schwytał pewnie bramkarz wojskowych Klaczek. Moment ten z meczu pucharowego CWKS — Unia obserwują Bieniek (numer 6) i Wiczorek (obok Kubickiego).



Suszczyk (w głębi) podał piłkę do Bochenka. Podanie to stara się, bezskutecznie zresztą, przyjąć Zieliński CWKS. Moment z meczu CWKS — Unia w Warszawie. Foto E. Franckowiak



Kolejarz prowadzi już 2:0 w meczu z Ogniwiem. Nagle następuje wypad bytomiaków i Kepny jest sam na sam z Sosnowskim. Strzela, ale bramkarz Kolejarza dotyka końcami palców piłkę i kieruje ją na aut. Foto E. Franckowiak

## Ambitni hokeiści NRD zyskują sympatię polskiej publiczności CWKS wygrywa turniej na Torkacie

KATOWICE, 30.11 (tel. wł.) Pierwszy międzynarodowy turniej hokejowy na Torkacie z udziałem drużyny BSG Frankenhausem, zasiloną kilkoma zawodnikami z innych czołowych drużyn NRD, mimo niekorzystnych warunków w jakich się toczył był imprezą udaną. Hokeiści NRD, którzy po raz pierwszy występowali przed widownią polską zyskali sobie sympatię ogółu za swą ambitną grę i niezłe opanowanie techniki. Doprawdy przyjemnie było patrzeć jak młodzi zawodnicy NRD ambitnie walczą o krążek, jak niesłychanie brawurowymi interwencjami wywiałali niebezpieczne sytuacje, jak dawali z siebie maksimum wysiłku, by uzyskać zaszczytny wynik, by sprawić swą grą jak najlepsze wrażenie. Hokeiści NRD wyszli z turnieju obronną ręką zdobywając 50% możliwych punktów.

Bardzo dobry mecz z Kolejarzem który był niewątpliwie jednym z najbardziej emocjonujących spotkań rozegranych w ogóle na Torkacie, jak również najmniej ciekawy mecz z mistrzem Polski CWKS i wicemistrzem Górnikiem — długo będą w Katowicach wspomniane.

Pierwszy mecz w ramach turnieju BSG Frankenhausem rozegrał z mistrzem Polski CWKS odnosząc niewątpliwie sukces w postaci nieoczekiwane-

go remisu 3:3. W spotkaniu tym do naszych gości uśmiechnęło się szczęście, przede wszystkim dlatego, że pierwsza część drugiej tercji odbywała się pod ciemnym niebem, co nie sprzyjało rozgrywaniu. Z tego powodu CWKS stracił całą szybkość i zwrotność. Umiejętności wyrównały się i przez cały czas spotkania gra była na ogół równorzędna. Wyjątek stanowiły tylko ostatnie minuty, które należały do wojskowych dąż-

nych, polegających na tym, iż broniono się na stojąco, piłąką ustawioną na linii niebieskiej. Nowoczesne założenia gry idą w kierunku złożeńienia się atakowaniem przeciwnika na jego części taflę, stale nekając i udadaremniając wyzwały i przeprowadzanie kombinacji.

Bardzo ładny przebieg miał mecz BSG — Kolejarz 4:3. Drużyna polska swą postawą sprawiła miłą niespodziankę. Zwycięstwo gości różnicą jednej bramki mówi najlepiej o tym, że gra była nadzwyczaj wyrównana. Gdyby padł remis lub zwyciężyłby Kolejarz to taki obrót sprawy też byłby sprawiedliwy, bowiem oba zespoły były równorzędne.

ZS Górnik w ładnym stylu zwyciężył gości 3:0. Być może, że gdyby mecz toczył się w lepszych warunkach atmosferycznych (padał śnieg), to zwycięstwo zastosowali system defensy-

(Dokończenie na str. 2)







# Musimy objąć kulturą fizyczną 2 miliony pracujących

W dyskusji nad referatem tow. Reczka, wygłoszonym na Krajowej Radzie Aktywności Sportowej, zabrali głos sekretarz Centralnej Rady Związków Zawodowych tow. Wiktor Drożdż, który powiedział m. in.:

Podstawowym zadaniem Związków Zawodowych jest walka o podnoszenie poziomu kulturalnego szerokiej masy. Rozwój sportu jest jednym z czynników podnoszenia ogólnej kultury.

Dla zobrazowania przemian w sporcie robotniczym wróćmy wstecz — do czasów przedwojennych. Wszyscy wiemy, iż w Polsce sanacyjnej sport był dostępny nielicznej tylko grupie uprzywilejowanej młodzieży. Przykładem może być najbardziej „sportowy” Śląsk, gdzie tylko 3 proc. młodzieży uprawiało sporty i to przeważnie piłkę nożną.

Po wyzwoleniu, zmieniły się warunki społeczne w Polsce Ludowej. Pozwoliły one Związkom Zawodowym na udostępnienie kultury fizycznej szerokim rzeszom ludzi pracy. Dzięki pomocy państwa ludowego, Związki Zawodowe rokrocznie przeznaczają dziesiątki milionów złotych, przydzielając kołom sportowym bezpłatnie sprzęt, budując obiekty i urządzenia sportowe, organizując kursy szkoleniowe dla trenerów i instruktorów, aktywistów i sędziów. — stworzone zostały wszystkie warunki dla rozwoju kultury fizycznej.

Mimo tych zasadniczych przeobrażeń i sprzyjających warunków Związki Zawodowe nie potrafiły wykonać wszystkich zadań postawionych w uchwałach Biura Politycznego KC PZPR szczególnie na odcinku umocnienia sportu i podniesienia jego poziomu.

Cały szereg braków wymienionych przez tow. Reczka w działalności sportu związkowego oprócz tego widzimy dalsze, naszym zdaniem, podstawowe przyczyny niedomagań ruchu sportowego.

Pierwszą przyczyną — naszym zdaniem — był właśnie brak właściwej współpracy między Wydziałem Kultury Fizycznej CRZZ a GKFF. Nasz Wydział KF nie uznawał w GKFF kierownika sportu w skali państwowej i odwrotnie — GKFF nie widział w Wydziale KF CRZZ odpowiedzialnego za rozwój sportu związkowego kierownika, a tym samym rady głównego zrzeszeń nie czuli roli kierowniczej GKFF i Wydziału KF CRZZ.

Drugą przyczyną to oderwanie naszych zrzeszeń sportowych od Związków Zawodowych. Aktywiści sportowcy nie czuli się działaciami związkowymi, lecz jedynie sportowcami, a rady główne zrzeszeń nie uznawały

## Pierwsza próba pięści przed meczami z Finlandią

Pierwsze sparringi zawodników zgrupowanych przed meczem z Finlandią wzbudziły zrozumiałe zainteresowanie, rzuciły one bowiem snop światła na obecną formę naszych czołowych bokserów.

— A więc, jak...? zwracamy się do Sztabu. — Mogło być trochę lepiej, ale nie jest źle. Powiem w krótkich słowach. Zawodnicy znajdujący się w „łubwej formie”, w formie przeciętnej, z niedociągającymi kondycyjnymi w trzeciej rundzie.

Najlepiej podobali się bokserzy w lżejszych kategoriach włącznie z piórkową. Czym wyżej tym gorzej. Sztab narzekał na Murawskiego, że bije niezbyt czysto. Chwalił Drogosza, który w ringu wykazywał wiele orientacji i sprytu szczególnie w spotkaniu z dobrym Krużą.

Niedźwiedzi sam nie był zadowolony z siebie: — Już w trzeciej rundzie opadała mi lewa ręka ku dół, nie mogłem utrzymać dystansu. Jest to najlepszym dowodem że nie mam jeszcze odpowiedniej kondycji fizycznej. Będę musiał bardzo solidnie potrenować. Dotychczas miałem w spotkaniach lighowych więcej walkowerów niż walk.

Na sparringach debutował lekkośredni Owczarek z Opoli. Jak na pierwszy raz, wypadł on zupełnie nieźle. Ma dobre podstawy techniczne, ale i wiele braków wyczuwających z małego doświadczenia

# Przed spotkaniem gimnastyków z Rumunią Przelom w sędziowaniu gimnastyki

W ŚRODĘ, 26 bm. przeprowadzono na malej sali AWF, eliminacje gimnastyków przed spotkaniem z reprezentacją Rumunii, które odbędzie się z początkiem grudnia w Szczecinie. Organizacje zawodów powierzone uczestnikom kursu trenerów gimnastyki, którzy zajęli się całokształtem spraw od przygotowania sali i przyrządów poprzez sędziowanie do opracowania wyników zawodów.

Trzeba przyznać obiektywnie, że organizacja była sprawna. Konkurencje odbywały się płynnie jedna na drugiej bez zahamowań i przerw. Samo sędziowanie nie wzbudzało żadnych zastrzeżeń poza kilkoma wypadkami: rozbieżności ocen ćwiczeń na koniu z lekami, które były jednak warunkowane poziomem wykonywanych ćwiczeń.

### PO RAZ PIERWSZY W HISTORII GIMNASTYKI POLSKIEJ...

Data w/w zawodów jest przełomem w sędziowaniu gimnastyki, ze względu na wprowadzenie po raz pierwszy w historii gimnastyki polskiej, przysmużenie złożeń komisji sędziowskiej opisu ćwiczeń własnego układu przez każdego zawodnika, jak też sędziowania ściśle wg wytycznych regulaminu.

Jak było dawniej? Dotychczas, aż do mistrzostw CRZZ włącznie, układy ćwiczeń tzw. dowolnych (ćwiczenia obowiązkowe były oczywiście opisane i ocenione), nie były podawane sędziom do wiadomości. Następnym tego było, że:

- a) zawodnik mógł w czasie wykonywania ćwiczenia zmieniać elementy lub kolejność układu, wykonując co innego niż zamierzał i, o ile uczył to mniej lub więcej płynnie, uchodziło to z reguły uwadze sędziów, a w każdym razie nie dawało podstaw do zausterkowania.

- b) zawodnik, zdarzało się, nie kończył ćwiczenia tak, jak to miał w programie, lecz straciwszy z takich czy innych powodów kontakt z przyrządem, symulował jakiś zeskok i tu, jak wyżej, w zależności od tego w jakim momencie po rozpoczęciu ćwiczenia zerwanie się nastąpiło i jak symulowany zeskok został wykonany, sędziowie często oceniali ćwiczenia jako pełnowartościowe.

Poza tym, nie oceniano ćwiczeń wg regulaminu, lecz w oparciu o ogólne wytyczne ustalone sposobem sędziowania na odprawie sędziów przed zawodnikami. Podczas zawodów sędziowano wg tych wskazówek, lub, powędzmy to jasno, przeważnie „na wyczucie”. Niezależnie od tego, że system taki dawał możliwości stronniczego sędziowania, oceny nie były wiernym odbiciem jakości wykonywanego ćwiczenia, lecz wypaczone, przeważnie za wysoką punktacją. Te wysokie oceny publikowano potem w prasie, wprowadzając w błąd opinię publiczną co do poziomu naszej czołówki.

Sędziowanie takie wpływało oczywiście demoralizująco i demobilizująco na zawodników. Jedni bowiem — ci o znanych nazwiskach — byli na każdych prawie zawodach oceniani zbyt wysoko pomimo słabego niejednokrotnie wykonania ćwiczeń, podczas gdy młodszy za ćwiczenie tak samo lub czasem lepiej wykonane, otrzymywali przeważnie zbyt niskie oceny. Stan taki nie mógł być i nie był czynnikiem rozwoju gimnastyki, lecz przeciwnie rozwój ten hamował.

Sędziowanie takie wpływało oczywiście demoralizująco i demobilizująco na zawodników. Jedni bowiem — ci o znanych nazwiskach — byli na każdych prawie zawodach oceniani zbyt wysoko pomimo słabego niejednokrotnie wykonania ćwiczeń, podczas gdy młodszy za ćwiczenie tak samo lub czasem lepiej wykonane, otrzymywali przeważnie zbyt niskie oceny. Stan taki nie mógł być i nie był czynnikiem rozwoju gimnastyki, lecz przeciwnie rozwój ten hamował.

Sędziowanie takie wpływało oczywiście demoralizująco i demobilizująco na zawodników. Jedni bowiem — ci o znanych nazwiskach — byli na każdych prawie zawodach oceniani zbyt wysoko pomimo słabego niejednokrotnie wykonania ćwiczeń, podczas gdy młodszy za ćwiczenie tak samo lub czasem lepiej wykonane, otrzymywali przeważnie zbyt niskie oceny. Stan taki nie mógł być i nie był czynnikiem rozwoju gimnastyki, lecz przeciwnie rozwój ten hamował.

Sędziowanie takie wpływało oczywiście demoralizująco i demobilizująco na zawodników. Jedni bowiem — ci o znanych nazwiskach — byli na każdych prawie zawodach oceniani zbyt wysoko pomimo słabego niejednokrotnie wykonania ćwiczeń, podczas gdy młodszy za ćwiczenie tak samo lub czasem lepiej wykonane, otrzymywali przeważnie zbyt niskie oceny. Stan taki nie mógł być i nie był czynnikiem rozwoju gimnastyki, lecz przeciwnie rozwój ten hamował.

Sędziowanie takie wpływało oczywiście demoralizująco i demobilizująco na zawodników. Jedni bowiem — ci o znanych nazwiskach — byli na każdych prawie zawodach oceniani zbyt wysoko pomimo słabego niejednokrotnie wykonania ćwiczeń, podczas gdy młodszy za ćwiczenie tak samo lub czasem lepiej wykonane, otrzymywali przeważnie zbyt niskie oceny. Stan taki nie mógł być i nie był czynnikiem rozwoju gimnastyki, lecz przeciwnie rozwój ten hamował.

### ZASADY OBECNEGO SĘDZIOWANIA

Obecnie, w ustalonym regulaminem zawodów terminie, muszą zawodnicy (lub trenerzy) złożyć organizatorom opisy ćwiczeń własnego układu z podaniem ich wartości punktowej wg odpowiednich pozycji tabeli regulaminu.

Ćwiczenia wolne (mężczyzn i kobiet) i na równowadze, muszą na obecnym etapie rozwoju gimnastyki sportowej w Polsce, mieć trudności co najmniej 20 pkt., a na pozostałych przyrządach co najmniej 10 pkt., aby zawodnika punktowano do 10 pkt. (jeżeli zawodnik odda opis ćwiczeń wyceniony np. do 9 pkt. za trudność, to te 9 pkt. stanowią maksymalną punktację, jaką mógłby on otrzymać przy bezbłędnym wykonaniu ćwiczenia). Złożone opisy ćwiczeń sprawdzane są przed za-

wodami przez komisję sędziowską i oceny zatwierdzone (w razie niezgodności z regulaminem, zwiększane lub zmniejszane).

W czasie zawodów sędziowie śledzą wykonanie ćwiczenia i w razie zmiany elementu lub układu, jak też wykonania innego niż w układzie zakończenia ćwiczenia, odwołują się do komisji sędziowskiej, odliczając od maksymalnej punktacji punkty za elementy lub połączenia nie wykonane (np. nie do 10 pkt. lecz do 8,5 pkt.) i z tej sumy potrącają błędy wykonania.

Błędy wykonania oblicza się dokładnie wg regulaminu, precyzującego je jako b. duże, średnie i małe, osobno dla ćwiczeń wolnych, na przyrządach i skoków, z ustaloną dla każdej grupy wartością punktową.

Podam tu w ogólnym zarysie zasady obecnie wprowadzonego w życie sędziowania (dokładny opis wymagałby osobnego artykułu), które eliminują dotychczasową dowolność (nieodciążenia są oczywiście i teraz nie wykluczone, wynikałyby one jednak raczej z nieznamojsi regulaminu).

Wyniki i ocena: Mężczyźni: 1) Sobala Szymon (Stal) 53,95 pkt. 2) Kucjas Ryszard (Górniki) 52,0. 3) Lesiński Zdzisław (Stal) 51,15. 4) Świętek Paweł (Stal) 49,75. 5) Gaca Henryk (Górniki) 48,50. 6) Gaca Paweł (Górniki) 47,85. 7) Nowak Reinhold (Górniki) 47,60. 8) Kulpiński K. (CWKS) 47,50. 9) Ogrodnik Z. (CWKS) 46,65. 10) Duda R. (Górniki) 46,30.

### ODSLONIŁY SIĘ BRAKI

Ze względu na eliminacyjny charakter zawodów, celem uniknięcia przypadkowości, regulamin zezwalał każdemu zawodnikowi na dwukrotne wykonanie ćwiczenia z tym, że lepszą ocenę zaliczano do ostatecznego wyniku. Pomimo to już po pierwszej konkurencji wyżej opisany sposób sędziowania odsłonił brak w przygotowaniu zawodników: spływały niskie oceny. Prawdziwym jednak katastrofą miała miejsce podczas ćwiczeń na koniu z lekami. Dla zobrazowania podajemy wyniki tej konkurencji:

Sobala 9,2; Kucjas 8,75; Lesiński 4,4; Świętek 8,1; Gaca H. 9,1; Gaca P. 3,5; Nowak 6,0; Kulpiński 4,6; Ogrodnik 4,4; Duda 4,45.

Jak widać, poza trzema zawodnikami: Sobalą, Kucjasem i H. Gacą, pozostali albo mieli niską wartość ćwiczenia, albo błędy wykonania albo i jedno i drugie, wykazując brak opanowania przyrządu. Jest rzeczą oczywistą, że zawodnicy nasi tak długo nie będą stanowili pełnowartościowego przelotnika dla dobrych drużyn zagranicznych, dopóki nie opanują ćwiczeń na koniu z lekami. Trenerzy mają tu pole do popisu niemniej wyniki na tym trudnym technicznie i niewdzięcznym przyrządzie zależą od pracowitości zawodników.

Ćwiczenia na pozostałych przyrządach wykazywały przeciętny poziom, prócz kółek, na których poza Lesińskim żaden z zawodników nie wykazał pełnego opanowania przyrządu. (Trzeba tu zaznaczyć, że kółka nie były nadzwyczajne, co utrudniało nieco wykonywanie ćwiczeń). Najlepszym opanowaniem układu jak też czystością i pewnością wykonania ćwiczeń wyróżnili się Sobala, Kucjas, Lesiński i H. Gaca (ten ostatni b. słabe ćwiczenia wolne, co uniemożliwia mu zajęcie lepszych miejsc).

Muszę tu zauważyć, że zawodnicy wykazywali brak kondycji i od piątej konkurencji często zawodnicy, nie mając już odpowiedniego zapasu sił. Są to skutki, moim zdaniem, zbyt jednorodnego treningu — braku uzupełnienia zajęć ćwiczeniami z innych dyscyplin sportu, np. lekkoatletyki. Trenerzy i zawodnicy winni na to zwrócić jak najpilniejszą uwagę, aby jak najszybciej ten brak usunąć. Na zakończenie poruszę jeszcze dwa fakty. Pierwsze — to zasilenie kadry dwoma

doświadczonymi nabytym w I Raidzie, na pewno ulegnie jeszcze znacznej poprawie. Doświadczenia zeszlorzoczne, wykazywać jednak niebezpieczeństwo, które muszą ulec zasadniczej poprawie — jest kwestia przygotowania, treningu, aby w pełnej formie stanąć na starcie i bez nadmiernego wysiłku sprostać wszystkim wymaganiom.

Pamiętamy przecież doskonale, jak w ub. roku wiele drużyn było zupełnie nieprzygotowanych kondycyjnie, technicznie i pod względem zapoznanienia w sprzęt i ekwipunek, jak fatalnie był dobrany skład wielu zespołów. Skutki były potem aż

doświadczonym nabytym w I Raidzie, na pewno ulegnie jeszcze znacznej poprawie. Doświadczenia zeszlorzoczne, wykazywać jednak niebezpieczeństwo, które muszą ulec zasadniczej poprawie — jest kwestia przygotowania, treningu, aby w pełnej formie stanąć na starcie i bez nadmiernego wysiłku sprostać wszystkim wymaganiom.



Najważniejsze jest uratowanie drużyny przed stratą punktu. Siedow robi to oflarnie i trzeba przyznać bardzo efektywnie. Foto E. Frankowiak

# Należy rozpocząć przygotowania do II Raidu Narciarskiego PTTK

JUŻ za niecałe trzy miesiące, bo w dniach od 12 do 15 lutego 1953 r. odbędzie się nasza największa masowa impreza narciarska — II Narciarski Raid PTTK. Raid zeszlorzoczny, mimo ciężkich warunków zyskał sobie tysiące zwolenników i zdobył dla turystyki narciarskiej wielu nowych ludzi. To też niewątpliwie i w tym roku będzie się cieszył wielkim powodzeniem i zainteresowaniem, szczególnie, że jego trasy będą przebiegać pięknymi terenami Beskidu Małego, Wysokiego i Śląskiego, a organizacja, dzięki

nadto widoczne — a raid dla tych ludzi stracił właściwy sens i urok, nie dał oczekiwanych korzyści i przyjemności, nie mówiąc już o ryzyku zdrowia, czy nawet życia.

W tegorocznym raidzie tego rodzaju wypadki nie będą mogły nawet miejsca, a kierownictwo nie dopuści do startu drużyn i narciarzy nie przygotowanych.

Regulamin II Raidu stawia poważne wymagania przed uczestnikami, z drugiej zaś strony stwarza warunki, które pomogą i zmobilizują narciarzy do

konkryjne opanowanie techniki narciarskiej. Czwarte. O wieje surowieji traktowane będą wszelkie braki w sprzęcie i ekwipunku. Piąte. Bardzo skrupulatnie przestrzegana będzie punktualność na starcie i mecie. Np. opóźnienie startu po godz. 10 powoduje dyskwalifikację drużyny, opóźnienie lub przyspieszenie przyjęcia na metę etapu — punkty karne. Szóste. Odpowiedzialność za startujące drużyny biorą na siebie organizacje zgłaszające.

Każdy uczestnik musi przeprowadzić trening — naturalnie w ramach swoich możliwości. Możliwość te posiada jednak każdy człowiek w Polsce. Do każdego może do przystąpienia, systematycznie ćwicząc się w domu, korzystając z osnovy radiowej, czy wskazówek trenera i instruktorów, którzy zawsze chętnie służą radą.

Gimnastyka — to tylko najbardziej nowoczesnym treningiem są zaprawy narciarskie w terenie, treningi gimnastyczne na sali, poza tym przy obecnych warunkach śnieżnych, w wielu miejscowościach można już przystąpić do treningu na śniegu. Regulamin raidu wymaga posiadania umiejętności technicznych, jak np. hamowania i zwrotów z plągu i oporu kolumny nie umiasto się wykązać wielu uczestników poprzedniego raidu.

Zależane są więc te czynniki, które pozwoliłyby na nabycie większego doświadczenia. Bardzo jest też wskazany start w marszach patrolowych, które w styczniu będą się odbywać na terenie całej Polski.

Wszystkie przygotowanie i treningi niezależnie od ich rodzaju przeprowadzone być muszą planowo, według ustalonych przez drużyny harmonogramów.

Już teraz należy również myśleć o przygotowaniu ekwipunku i sprzętu, które w ustalonej chwili, w środku sezonu trudno nierzaz uzupełnić.

Pamiętajmy, że bez minimum techniki, dobrej kondycji i przygotowanego sprzętu i ekwipunku — nie zostaniemy dopuszczeni do startu, a jeżeli nawet będziemy startować, nie zdołamy się zmieścić w limitach czasowych raidu i spełnić wszystkich wymaganych warunków, a co najważniejsze, nie wytniemy z raidu należytych korzyści.

Raid ma być przyjemnością, ma nam dać zaufanie i wiarę, jazdy, własnej sprawności. Raid jest przepiękną imprezą i aby dobrze ją wykorzystać, warto poświęcić już teraz czas na przygotowania.

Dlatego też będzie tu potrzebna pomoc władz okręgowych (rad okr. zrzeszeń, orsz. władz okręgowych: ZMP, SP.

K. Malinowska



Dwukrotni mistrzowie świata w siatkówce. Od lewej: Szczagin, Gailli, Niefiodow (kapitan zespołu), Koszew, Andrejew, Siedow, Kozlow, Achwledanin, Libencz, Gusałajew, Winer, Szczerbakow, Rewa. Rys. Edward Alaszewski



# JEDNOLITY KALENDARZ SPORTOWY NA ROK 1953 (CZĘŚĆ PIERWSZA)

## Boks

I, II, III. Drużynowe Mistrzostwa I Ligi  
 I, II, III. Zawody o Puchar Miast  
 I, II, III. Drużynowe Mistrzostwa II Ligi  
 7—24.I. Termin zarezerwowany na zgrupowanie zawodników  
 9—15.I. Termin zarezerwowany na zawody, szczebla centralnego  
 25.I. 29.III. Zawody o wejście do II Ligi  
 1—15.II. Zawody o wejście do I Ligi  
 12—14.II. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 III. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 29.III. Mistrzostwa Centralne LZS w Świeciu  
 1—5.IV. Indywidualne Mistrzostwa Polski Seniorów  
 17—24.V. Indywidualne Mistrzostwa Europy w Warszawie  
 1—7.VI. Wiosenna Spartakiada Gwardii w Łodzi  
 7.VI. Górnik — Włókniarz w Wałbrzychu  
 12.VI. Górnik — Kolejarz w Katowicach  
 28—30.VI. Mistrzostwa Centralne ZS Unia w Gliwicach  
 28.VI. Spójnia — Budowlani w Białymstoku  
 2.VIII. Unia — Budowlani w Hawie  
 27—30.VIII. Indywidualne Mistrzostwa Polski Juniorów w Łodzi  
 21—23.VIII. Mistrzostwa Centralne ZS Budowlani w Białymstoku  
 VIII. Termin zarezerwowany na Akademickie Mistrzostwa Świata  
 4—6.IX. Mistrzostwa Centralne ZS Włókniarz w Brzegu. Mistrzostwa Centralne ZS Kolejarz w Opolu. ZS Ognio w Gdańsku. ZS „Stal” w Radomiu. ZS Spójnia w Białymstoku  
 6.IX. Unia — Włókniarz w Radomiu  
 IX, X, XI. Mistrzostwa Drużynowe I-szej i II-giej Ligi  
 23.X. Ognio — Spójnia we Wrocławiu  
 15—29.XI. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 29.XI. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 8—13.XII. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 13.XII. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego

## Hokej na lodzie

1—6.I. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 4.I. Budowlani — Kolejarz w Krynicy  
 30—11.I. Centralne Mistrzostwa ZS Włókniarz w Zgierz  
 30—11.I. Centralne Mistrzostwa ZS Kolejarz w Bydgoszy  
 11.I. Unia — CWKS w Krynicy  
 12—15.I. Centralne Mistrzostwa ZS Unia w Krynicy  
 15—18.I. Centralne Mistrzostwa ZS Spójnia w Nowym Targu. AZS w Toruniu. ZS Górnik w Katowicach. ZS Ognio w Lublinie. ZS Budowlani w Mysłowicach  
 16.I. Unia — Górnik w Krynicy  
 24—25.I. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 25.I. Unia — Kolejarz w Toruniu  
 6—8.II. Finały Mistrzostw Polski Zrzeszeń na rok 1953 w Katowicach  
 7—10.II. Centralne Mistrzostwa ZS Stal w Katowicach  
 8—12.II. Spartakiada Zimowa W. P. w Zakopanem  
 5—8.II. Mistrzostwa Polski Juniorów w Krynicy  
 16—28.II. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe i na zawody szczebla centralnego  
 15—28.II. Mistrzostwa CRZZ w Katowicach  
 22.II. Unia — Ognio w Krynicy  
 24.II. 1.III. Spartakiada Zimowa Gwardii w Katowicach  
 1.III. Budowlani Ognio w Krynicy  
 1—10.III. Termin zarezerwowany na zgrupowanie zawodników  
 10—31.III. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 1—15.X. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 7.X — 7.XI. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 16—30.XI. Termin zarezerwowany na zgrupowanie zawodników  
 4—10.XII. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 22.XII. 6.I.1954. Zgrupowanie juniorów w Katowicach

## Koszykówka

**Kobiety**  
 11—25.I. Mistrzostwa Polski — ćwierćfinały  
 8—25.II. Mistrzostwa Polski — półfinały  
 8—29.III 5—12.IV. Mistrzostwa Polski — finały  
 10—12.IV. Mistrzostwa Polski Juniorek — półfinały  
 21.IV 9.V. Termin zarezerwowany na zgrupowanie zawodników  
 10—17.V. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 29—31.V. Mistrzostwa Polski Juniorek — finały  
 7—18.VI. Puchar Polski  
 1—30.VII. Termin zarezerwowany na zgrupowanie zawodników  
 VIII. Akademickie Mistrzostwa Świata  
 Spartakiada Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia w Lublińcu  
 Spartakiada Letnia W. P. w Inowrocławiu  
 Kolejarz — Spójnia w Poznaniu  
 Akademickie Mistrzostwa Polski w Krakowie  
 Spartakiada Letnia ZS Gwardia w Krakowie  
 Centralne Mistrzostwa ZS Kolejarz w Toruniu i ZS Ognio w Łodzi  
 Górnik — Kolejarz w Bochni  
 AZS — Gwardia w Warszawie  
 Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 4.X. Górnik — Włókniarz w Bielsku  
 9—30.XI. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 1—10.XII. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 13—20.XII. Mistrzostwa Polski na rok 1954 — ćwierćfinały

**Mężczyźni**  
 9—25.I. Rozgrywki Ligi — finały  
 23.I. 8.II. Półfinały i finały o wejście do Ligi  
 1—14.III. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 13—15.III. Puchar Miast — półfinały w Katowicach, Przemysłu, Lublinie, Grudziądzu i Olsztynie  
 15—22.III. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 1—14.IV. Termin zarezerwowany na zgrupowanie zawodników  
 15—19.IV. Puchar Miast — finały w Gdańsku  
 20.IV. 4.V. Termin zarezerwowany na zgrupowanie zawodników  
 24—26.IV. Mistrzostwa Polski Juniorów — półfinały w Bielsku, Olsztynie, Zielonej Górze i Radomiu

5—20.V. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 15—17.V. Mistrzostwa Polski Juniorów — finały w Krakowie  
 7—28.VI. Puchar Polski (finał w Toruniu)  
 3—7.VI. Akademickie Mistrzostwa Polski w Krakowie  
 1—30.VII. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 VIII. Akademickie Mistrzostwa Świata  
 Spartakiada Zw. Zaw. Prac. Służby Zdrowia w Lublińcu  
 Spartakiada Letnia W. P. we Wrocławiu  
 Kolejarz — Spójnia w Poznaniu  
 Spartakiada Letnia ZS Gwardia w Krakowie  
 Centralne Mistrzostwa ZS Kolejarz w Toruniu i ZS Ognio w Łodzi  
 Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 20.IX. Górnik — Kolejarz w Bochni  
 28—29.IX. AZS — Kolejarz w Warszawie  
 Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 4.X. Górnik — Włókniarz w Bielsku  
 X—XII. Rozgrywki ligowe

## Łyżwiarstwo

### jazdka szybka

Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 2—15.I. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 16—18.I. Trójmecz Unia — Górnik — Budowlani w Piotrkowie  
 17—18.I. Centralne Mistrzostwa ZS Ognio w Ketrzynie  
 31.I. 1.II. Mistrzostwa Polski w Zakopanem  
 1—3.II. Centralne Mistrzostwa ZS Kolejarz w Zakopanem i ZS Włókniarz w Elblągu  
 6—8.II. Spartakiada Zimowa W. P. w Zakopanem  
 8—12.II. Spartakiada Zimowa ZS Gwardia w Zakopanem  
 12.II. 1.III. Mistrzostwa Centralne ZS Stal w Zakopanem  
 14—15.II. Akademickie Mistrzostwa Świata  
 15—22.II. Mistrzostwa CRZZ w Karpaczu  
 6—8.III. Termin zarezerwowany na zgrupowanie zawodników w Zakopanem  
 15—31.XII.

### jazdka figurowa

2—15.I. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników Katowice  
 16—18.I. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 1.II. Mistrzostwa Centralne ZS Górnik w Katowicach  
 2—3.II. Mistrzostwa Centralne ZS Budowlani w Hawie  
 7—8.II. Mistrzostwa Centralne ZS Kolejarz w Zakopanem  
 8—12.II. Spartakiada Zimowa W. P. w Zakopanem  
 15—22.II. Akademickie Mistrzostwa Świata w Austrii  
 27.II. 1.III. Mistrzostwa Polski w Katowicach  
 6—8.III. Mistrzostwa Polski Juniorów w Katowicach  
 15—16.III. Mistrzostwa CRZZ w Katowicach  
 18—31.XII. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników.

## Narciarstwo

Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 11—18.I. Masowe biegi patrolowe  
 1—31.I. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników w Zakopanem  
 4—10.I. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 30.I. 1.III. Centralne Mistrzostwa ZS Kolejarz w Suchoj ZS Stal w Ustroniu. ZS Budowlani w Karpaczu. LZS w Rajczy. ZS Górnik, ZS Spójnia, ZS Ognio i ZS Włókniarz w Szczyrku  
 5—8.II. Mistrzostwa Polski juniorów w Iwonicy  
 8—12.II. Drugi raid narciarski w Wiśle  
 15—22.II. Spartakiada Zimowa W. P. w Zakopanem  
 17—22.II. Akademickie Mistrzostwa Świata w Austrii  
 15—22.II. Centralne Mistrzostwa AZS w Zakopanem i ZS Spójnia w Szklarskiej Porębie  
 16—28.II. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 19.II. 1.III. Centralne Mistrzostwa ZS Gwardia w Zakopanem  
 20—22.II. Puchar Nizin w Kielcach  
 3—8.III. Mistrzostwa Polski Juniorów w Szczyrku  
 15—18.III. Puchar Gór w Szklarskiej Porębie  
 20—26.III. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników w Zakopanem i zawody szczebla centralnego  
 26—29.III. Zawody o memoriał Czecha i Marusarzówny w Zakopanem  
 5—7.IV. Zawody młodzieżowe o Puchar w Zakopanem

## Saneczkarstwo

Mistrzostwa Centralne ZS Kolejarz, Spójnia i Unia w Krynicy oraz ZS Włókniarz i Budowlani w Karpaczu  
 10—11.I. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników w Karpaczu  
 28.I 4.II. Mistrzostwa bobslejowe w Karpaczu  
 31.I. 1.II. Centralne Mistrzostwa ZS Górnik w Mikuszowicach  
 1.II. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 5—8.II. Akademickie Mistrzostwa Świata  
 15—22.II. Mistrzostwa saneczkowe w Krynicy  
 28.II. 1.III.

## Szermierka

Drużynowy turniej miast w Warszawie  
 5—6.I. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 18—31.I. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 13—14.II. Drużynowy turniej miast w Łodzi  
 22—26.II. Spartakiada Zimowa W. P. w Toruniu  
 10—15.III. Indywidualne Mistrzostwa Polski w Warszawie  
 23—29.III. AZS — CWKS w Warszawie  
 20—30.III. Centralne Mistrzostwa AZS w Rokietnicy  
 12—26.IV. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 18—19.IV. Mistrzostwa Polski Juniorów we Wrocławiu  
 15—22.III. Spotkanie Stal — Budowlani w Krakowie  
 26—28.III. Mistrzostwa LZS (bagnet) w Poznaniu  
 9—10.V. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 1—7.VI. Spartakiada ZS Gwardia  
 3—7.VI. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 20.VI. 5.VII. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 10—21.VII. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 VIII. Akademickie Mistrzostwa Świata

30.VIII. Spójnia — Budowlani w Krakowie  
 3—4.VIII. Centralne Mistrzostwa ZS Budowlani w Krakowie  
 11—13.IX. Drużynowe Mistrzostwa Polski (bagnet) we Wrocławiu  
 10—11.X. Centralne Mistrzostwa ZS Stal w Katowicach i Kolejarz we Wrocławiu  
 16—18.X. Centralne Mistrzostwa ZS Spójnia w Opolu i ZS Unia w Gdańsku  
 21—25.X. Mistrzostwa CRZZ w Warszawie  
 12—15.XI. Drużynowe Mistrzostwa Polski (flore) w Katowicach  
 28—29.XI. Centralne Mistrzostwa ZS Górnik w Zabrze  
 6.XII. Górnik — Ognio — Budowlani w Katowicach  
 10—13.XII. Drużynowe Mistrzostwa Polski (szpada, szabla) w Krakowie

## Tenis stołowy

Mistrzostwa Indywidualne Polski mężczyzn we Wrocławiu  
 9—11.I. Mistrzostwa Drużynowe Polski mężczyzn  
 1—17.III. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 20—29.III. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 1—15.III. Mistrzostwa Indywidualne i Drużynowe Polski kobiet w Krakowie  
 21—22.III. Centralne Mistrzostwa AZS w Białymstoku  
 1—15.IV. Mistrzostwa Indywidualne i Drużynowe Polski juniorów i junierek w Poznaniu  
 19.IV. Ognio — Spójnia w Łodzi  
 8—10.V. Mistrzostwa Polski gier podwójnych i mieszanych w Łodzi  
 23—24.V. Turniej o Puchar GKPF w Lublinie  
 21—27.VII. Doroczny turniej juniorów w Bydgoszczy  
 14—16.VIII. Centralne Mistrzostwa Juniorów ZS Ognio w Lublinie  
 25—27.IX. Turniej o Puchar Wyrzeża w Szczecinie  
 1—15.X. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 X. Turniej o Puchar Pokoju w Warszawie  
 17—26.X. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 1—15.XI. Turniej o Puchar Gwardii i Mazur w Olsztynie  
 21—22.XI. Centralne Mistrzostwa ZS Ognio w Gdańsku

## Gimnastyka

Spartakiada Zimowa W. P. w Toruniu  
 22—26.II. Mistrzostwa Centralne ZS Unia w Chorzowie i ZS Stal w Krakowie  
 14—15.III. Mistrzostwa Centralne AZS w Toruniu. ZS Górnik w Zabrze i ZS Spójnia w Gdańsku  
 21—22.III. Mistrzostwa Centralne ZS Kolejarz w Szczecinie i LZS w Orzeszu (woj. katowickie)  
 28—29.III. Mistrzostwa Polski w wieloboju klasy mistrzowskiej we Wrocławiu  
 11—12.IV. Zawody korespondencyjne w całym kraju  
 18—19.IV. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 22.V. 5.VI. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 3—11.VI. Unia — Budowlani w Gliwicach  
 1.VI. Gwardia — CWKS w Rzeszowie i Spójnia — Unia w Katowicach  
 14.VI. Akademickie Mistrzostwa Świata  
 VIII. Ognio — Kolejarz w Krakowie  
 16.VIII. Mistrzostwa Centralne ZS Budowlani w Toruniu  
 14—16.VIII. Spartakiada Letnia Gwardii w Krakowie  
 23—30.VIII. Mistrzostwa CRZZ w Poznaniu, ZS Ognio w Łodzi, ZS Włókniarz w Krakowie  
 4—6.IX. Górnik — Stal — Włókniarz w Łodzi  
 20.IX. Mistrzostwa Polski Zrzeszeń w wieloboju w Warszawie  
 2—4.X. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 10—20.X. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 20—21.X. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 7.X 7.XI. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 12—13.XII. Mistrzostwa Indywidualne Polski w Poznaniu  
 31.XII. 1.I.1954. Mistrzostwa Polski Juniorów w Katowicach

## Atletyka

**Zapasy**  
 7—8.II. Mistrzostwa Centralne ZS Stal w Poznaniu  
 22—26.II. Zimowa Spartakiada W. P. w Toruniu  
 1—8.III. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 9—24.III. Termin zarezerwowany na zgrupowania zawodników  
 13—15.III. Mistrzostwa Centralne ZS Spójnia w Białymstoku  
 7—8.III. Mistrzostwa Centralne ZS Budowlani w Hawie  
 15.III. Górnik — Stal w Katowicach  
 26—30.III. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 15—19.IV. Indywidualne Mistrzostwa Polski we Wrocławiu, lub Krakowie  
 20.IV. Górnik — Kolejarz w Katowicach i Spójnia — CWKS w Białymstoku  
 1—7.VI. Spartakiada Wiosenna Gwardii w Łodzi  
 21—23.VIII. Indywidualne Mistrzostwa Polski Juniorów w Gdańsku  
 VIII. Akademickie Mistrzostwa Świata  
 3—6.IX. Drużynowy turniej zrzeszeń w Radomiu i Łodzi  
 26—27.IX. Centralne Mistrzostwa ZS Ognio w Lublinie  
 1—7.X. Termin zarezerwowany na zgrupowanie zawodników  
 7.X 7.XI. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 23—25.X. Turniej Wszzechwag w Toruniu  
 17—18.X. Mistrzostwa CRZZ na Śląsku  
 11—13.XII. Turniej indywidualny w Krakowie

### Podnoszenie ciężarów

Zimowa Spartakiada W. P. w Toruniu  
 22—26.II. Mistrzostwa Centralne ZS Budowlani w Hawie  
 7—8.III. Mistrzostwa Centralne ZS Spójnia w Białymstoku i ZS Stal w Gdańsku  
 13—15.III. Termin zarezerwowany na zgrupowanie zawodników i zawody szczebla centralnego  
 15—25.III. Mistrzostwa Centralne ZS Kolejarz w Krakowie  
 21—22.III. Indywidualne Mistrzostwa Polski w Łodzi  
 26—28.III. Centralne Zawody Korespondencyjne w trojboju i pięcioboju  
 9—10.V. Wiosenna Spartakiada Gwardii w Łodzi  
 1—7.VI. Mistrzostwa Polski w sześcioboju we Wrocławiu  
 38—30.VIII. Mistrzostwa Polski Juniorów w Białymstoku  
 3—4.X. Mistrzostwa CRZZ na Śląsku

### Dzudo

Mistrzostwa Polski w Warszawie  
 22—24.V. Drużynowe Mistrzostwa Polski we Wrocławiu  
 25—27.IX.

## Walka wolna

3—7.VI. Mistrzostwa Polski w Radomiu  
 28—30.VIII. Mistrzostwa Polski Juniorów w Olsztynie  
 3—4.X. Turniej w walce wolnej w Bydgoszczy

## Pływanie

Zawody o Puchar Miast  
 I. II. Centralne Mistrzostwa ZS Stal we Wrocławiu  
 7—8.III. Centralne Mistrzostwa ZS Spójnia w Starogardzie i ZS Budowlani w Bytomiu  
 13—15.III. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 14—15.III. Centralne Mistrzostwa ZS Włókniarz w Łodzi i ZS Ognio w Bytomiu  
 23.II. 1.III. Mistrzostwa Polski w pływaniu i skokach do wody w Katowicach  
 27—29.III. Ognio — Stal w Gdyni  
 6—7.VI. Mistrzostwa CRZZ w Gdyni  
 3—4.VI. Akademickie Mistrzostwa Polski w Krakowie  
 3—7.VI. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 15—30.VI. Centralne Mistrzostwa ZS Górnik w Zabrze  
 8.VII. Mistrzostwa Centralne ZS Włókniarz w sztafetach i skokach w Elblągu  
 1—15.VII. Centralne Mistrzostwa ZS Kolejarz w Inowrocławiu  
 4—5.VII. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 VII. Kolejarz — Włókniarz w Elblągu  
 21—22.VII. Mistrzostwa Polski Seniorów we Wrocławiu  
 14—16.VIII. Akademickie Mistrzostwa Świata  
 29—23.VIII. Spartakiada LZS w Kielcach  
 6—9.VIII. Spartakiada Zw. Zaw. Pracowników Służby Zdrowia w Lublińcu  
 12—16.VIII. Spartakiada Letnia W. P. we Wrocławiu  
 18—23.VIII. Ogólnopolskie Korespondencyjne Zawody Pływackie  
 29—30.VIII. Mistrzostwa Polski juniorów i młodzików w Poznaniu  
 23—30.VIII. Spartakiada Letnia ZS Gwardia w Krakowie  
 23.VIII. 4.IX. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 29—30.VII. Mistrzostwa Polski w sztafetach i skokach do wody w Katowicach  
 30.VIII. Górnik — Stal w Siemionowicach  
 5—6.IX. Zarezerwowany termin na zawody szczebla centralnego  
 13.IX. Górnik — Budowlani w Bytomiu oraz Kolejarz — Spójnia — Stal w Stargardzie  
 19—20.IX. Gwardia — Stal we Wrocławiu

## Piłka wodna

Puchar Miast  
 I. II. Kontynentalny Turniej Miast w Bytomiu  
 21—26.IV. Półfinały Mistrzostw Polski w Bielsku, Wrocławiu, Bydgoszczy i Krakowie  
 3—5.VII. Finały Mistrzostw Polski w Warszawie  
 21—23.VIII. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 20.VIII. 4.IX. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 5—6.IX. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego

## Piłka siatkowa

**Kobiety**  
 24.I. 22.II. Puchar Polski  
 1—10.III. Finał Pucharu CRZZ  
 8.III. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 26—29.IV. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 10.V. Gwardia — CWKS w Warszawie  
 3—7.VI. Akademickie Mistrzostwa Polski w Krakowie  
 1—31.VII. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 VIII. Akademickie Mistrzostwa Świata  
 6—9.VIII. Spartakiada Zw. Zaw. Pracowników Służby Zdrowia w Lublińcu  
 6.VIII. 5.IX. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 16.VIII. Kolejarz — Spójnia w Poznaniu  
 12—16.VIII. Spartakiada Letnia W. P. we Wrocławiu  
 18—23.VIII. Centralne Mistrzostwa ZS Kolejarz w Krakowie  
 18—20.VIII. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 23—30.VIII. Spartakiada Letnia ZS Gwardia w Krakowie  
 IX. Centralne Mistrzostwa ZS Ognio w Warszawie  
 IX. Mistrzostwa Europy w Rumunii  
 20.IX. Spartakiada Letnia LZS  
 28—29.IX. Górnik — Kolejarz w Bochni  
 4.IX. AZS — Gwardia w Warszawie  
 9—25.X. Górnik — Włókniarz w Bielsku  
 10—12.X. Mistrzostwa Polski (finał w Szczecinie)  
 10—12.X. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 14—15.XI. Mistrzostwa Polski Juniorek — półfinały w Opolu, Słupsku, Łodzi i Białymstoku  
 4—6.XII. Mistrzostwa Polski Juniorek w Lublinie

### Mężczyźni

Puchar Polski (finał w Katowicach)  
 17.I. 15.II. Finał Pucharu CRZZ  
 1—10.III. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 8—28.III. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 26—29.IV. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 13—26.IV. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 10.V. Gwardia — CWKS w Warszawie  
 3—7.VI. Akademickie Mistrzostwa Polski w Krakowie  
 1—31.VII. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 VIII. Akademickie Mistrzostwa Świata  
 6—9.VIII. Spartakiada Zw. Zaw. Pracowników Służby Zdrowia w Lublińcu  
 6.VIII. 5.IX. Termin zarezerwowany na zgrupowanie treningowe zawodników  
 12—16.VII. Spartakiada Letnia W. P. we Wrocławiu  
 16.VIII. Kolejarz — Spójnia w Poznaniu  
 18—23.VIII. Centralne Mistrzostwa ZS Kolejarz w Krakowie  
 18—20.VIII. Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego  
 23—30.VIII. Spartakiada Letnia ZS Gwardia w Krakowie  
 IX. Centralne Mistrzostwa ZS Ognio w Krakowie  
 IX. Mistrzostwa Europy w Rumunii  
 20.IX. Spartakiada Letnia LZS  
 28—29.IX. Górnik — Kolejarz w Bochni  
 2—3.X. 23—25.X. AZS — Gwardia w Warszawie  
 4.X. Mistrzostwa Polski (finał w Łodzi)  
 6—8-27, 29.XI. Górnik — Włókniarz w Bielsku  
 7—8.XI. Mistrzostwa Polski Juniorów (finał w Krakowie)  
 Termin zarezerwowany na zawody szczebla centralnego







# Śladami Czudiny, Zybiny, Toczenowej

MARYSIE Serkiz utalentowaną sportsmenkę, chlubę sportu zielonogórskiego można często spotkać na boisku i w hali, pilnie trenującą w otoczeniu koleżanek, z którymi dzieli się swoimi uwagami, którym udziela rad i wskazówek. 17-letnia Marysia Serkiz jest jedną z najbardziej wszechstronnych zawodniczek.

Dwukrotna mistrzyni Polski juniorek jest równocześnie doskonałą siatkarką, pływaczką, koszykarką, wicemistrzynią województwa w ping-pongu, uprawia gimnastykę, tyżwiarstwo i narciarstwo.

— Moim wzorem — mówi Serkiz — jest wspinałaczka zawodniczka radziecka — Czudina. Marzę o tym, by odwiedzić Związek Radziecki, zobaczyć Czudinę, Zybiny, Toczenową. Dumbadze oraz niedoścignione gimnastyczki i siatkarki radzieckie, poznać metody ich treningów, skorzystać z nieocenionych rad i wskazówek.

Już od najmłodszych lat śledziłam w prasie radzieckiej wiadomości o fantastycznych osiągnięciach Czudiny i innych radzieckich sportowców. Aby korzystać z ich doświadczeń z zapalem uczyłam się języka rosyjskiego. Dalo mi to nieocenione usługi.

Śledząc fachowe artykuły radzieckich teoretyków i trenerów, czytając liczne wypowiedzi zawodników zrozumiałam, że tajemnicą sukcesów radzieckich, utrzymanie przez tyle lat szczytowej formy, tkwi w nieprzerwanej systematycznej codziennej pracy nad sobą. Toteż w okresie zimowym, z zapalem uprawiam siatkówkę, pinnastykę itd., bo tak robi Czudina, bo dzięki tej wszechstronności radzieccy sportowcy zadziwiają swoimi wynikami cały świat. Zrozumiałam również, że sukcesy sportowców radzieckich łączą się nierozdzielnie z ich wysoką moralnością.

Wiem, że rozwój mego talentu — kontynuuje Marysia Serkiz — zawdzięczam Polsce Ludowej, gdzie na wzorach Związku Radzieckiego stworzono idealne warunki do umasowienia kultury fizycznej i sportu, do podnoszenia tężyzny fizycznej mas pracujących. By odwdziżyć się za opiekę jaką mnie otoczono, będę pracowała usilnie nad sobą, będę się wzorowała na produjących metodach treningu sportowców radzieckich — by stać się podobną do Czudiny, Zybiny, by zaśluzić na miano wzorowej zawodniczki i wzorowej obywatelki.

# Emil Zatopek jest bez wątpienia najlepszym długodystansowcem świata.

Emil Zatopek jest bez wątpienia najlepszym długodystansowcem świata. Nie tylko z punktu w dzienia wartości swoich wyników, lecz również z uwagi na stałość formy i zdolność uzyskiwania rekordowych osiągnięć w najtrudniejszych konkurencjach. Niekiedy sportowiec z pewnością zastanawia się nad tym, gdzie tkwi źródło tych fenomenalnych sukcesów. Chciałbym tu przedstawić analizę poszczególnych elementów, które tworzą osobowość Zatopeka — sportowca.

Przed wszystkim należy tu podkreślić doskonale zdrowie tego sportowca. Zatopek nie jest jednak jakoś wyjątkowo zbudowany czy rozwinięty fizycznie. Charakterystyką jego precyzyjnej postawy, z widoczną w latach ostatnich niewielką warstwą tłuszczu w tkance podskórnej, górna część korpusu i górne kończyny stosunkowo słabsze (Zatopek sam przyznaje, że zawsze niechętnie ćwiczył na przyrządach i że szło mu to miernie).

Wszystkie cechy fizjologiczne są w granicach normy (puls, ciśnienie krwi, potencjał siły vitalnej, objętość płuc, liczba oddechów na minutę, obraz krwi itd.) tak, jak i u innych sportowców. Interesowało nas bardzo sercem Zatopeka. Jest to jednak normalne serce sportowca dostosowane do wielkiego wysiłku fizycznego, jakiego się od niego wymaga. Badania funkcjonalne wykazują zdolność dostosowywania się organizmu, średni wzrost, wartości, szybko i prawidłowo powróci do normy, która nie jest zbyt niska.

Zatopek zapada na zdrowiu bardzo rzadko i szybko zdrowieje. Pod koniec wojny miał operowany wyrostek robaczkowy, ale rana jest dobrze zagojona i nie wywołuje żadnych dolegliwości. Jest zdrow, jak każdy normalny człowiek, który wykonuje ciężką pracę.

Zatopek prowadzi normalny prosty tryb życia. Dostateczna ilość snu, dostateczna ilość pożywienia, odpowiadająca zapotrzebowaniu organizmu. Pożywnie jest urozmaicona i zawiera obfitość owoców i jarzyn. Poza tym w tej dziedzinie Zatopek nie ma żadnych specjalnych potrzeb. W zasadzie nie pije żadnych napojów alkoholowych, ale nie jest również absolutnym abstynentem. Nie pali w ogóle i palenie uważa za zbyteczne i szkodliwe. Warunki higieniczne jego codziennego życia odpowiadają potrzebom przeciętnego cywilizowanego człowieka, żyjącego w wielkim mieście.

W stosunkach z ludźmi Zatopek nie jest ani zbyt pedantyczny, ani szablony. Często zmienia swoją program dnia i plan pracy, aby uczynić zadość prośbie o wygłoszenie odczytu, rozmowę czy naradę. Nie jest typem cieplarnianego atlety, który najmniejszą nieprawidłowość uważałby za uratę formy. Następną swego zwycięskiego stosunku do ludzi wyrażające się w poświęceniu swego czasu innym wytrwająco zwiększonym wysiłkiem w czasie, gdy może pracować bez przeszkód.

Pierwsze swoje sukcesy osiągnął w okresie, gdy pracował w wielkim przedsiębiorstwie przemysłowym, kiedy na sport mógł poświęcić niewiele wolnego czasu.

Dopiero ustrój ludowo — demokratyczny dał mu możliwość pełnego rozwoju, co w połączeniu z jego siłą wolało stać się podstawą wszystkich jego tak wyjątkowych sukcesów światowych.

# Verey opowiada poznańskiej młodzieży o radzieckich wioślarzach

KIEDY wyszedłeś w piątek po południu na teren boisk i stadionów, koło Drogi Debińskiej w Poznaniu — miałeś przed sobą białe, nieprzetarte prawie ludzką stopą, pole śniegowe.

Jednak już o godzinie 17 pole to przecięła czarna ścieżka ślądów, wiodąca między boiskami Stali do Włocławskiego Ośrodka Szkolenia Sportowego. Piątek nie jest, jak wiadomo, dniem imprez sportowych, byliśmy więc ciekawki, co było powodem tak licznej frekwencji w WCSS-ie.

Na dole w hali nie zastaliśmy nic szczególnego. Trenowała tylko grupa miejscowych sportowców. Kiedy mieliśmy już jednak wychodzić doszedł nas gdzieś z góry ożywiony gwar głosów i liczne brawa.

Udaliśmy się więc szybko na górę. W sali panował tłok, co się zowie i trudno było się w pierwszym momencie zorientować, o co chodzi. Widać było tylko morze głów, wszyscy zaś słuchali. Wiek zebranych bardzo różnorodny, z przewagą młodzieży szkolnej.

Wszystko stało się dopiero jasne, kiedy pokonałam największą przeszkodę — kiedy wydołałam się zza pleców dość podstawnego kolegi i za stołem przedziałym zobaczyłam dzia-

łaczy z poznańskiej sekcji wioślarskiej WKKF, a wśród nich — zasłużonego mistrza sportu — Vereya.

Potem przeniesiliśmy się do Helsinek — gdzie jeszcze raz przeżyliśmy wzruszenia Kocerkki, gdzie podziwialiśmy wspólnie spokój Tułkowała, gdzie zapoznaliśmy się z czołowym osadami świata.

KIEDY Verey skończył — odpowiadając na pytania. Naturalnie pierwsze dotyczyły najpopularniejszego wśród naszych wioślarzy sportowca ZSRR — Tułkowała — interesowało nas systemem jego treningu, różnicą w stylu między nim, a Kocerką itp. Dyskutowano następnie na wszystkie możliwe tematy, które interesują wioślarza.

Zapytywano o plany na najbliższą przyszłość w naszym wioślarstwie, jak wykorzystamy doświadczenia radzieckie. Obecny podcaż całego zebrania, przedstawiciel GKKF ob. Przymkowski, przekazując zasadnicze postulaty ostatniej narady aktywnej sportowców w Warszawie, które z pełną aprobata zostały przyjęte przez wszystkich.

Tu włączył się do dyskusji, obecny podcaż całego zebrania, przedstawiciel GKKF ob. Przymkowski, przekazując zasadnicze postulaty ostatniej narady aktywnej sportowców w Warszawie, które z pełną aprobata zostały przyjęte przez wszystkich.

Na tym zakończyło się zebranie z okazji Miesiąca Pogłębień Przyjaźni Polsko-Radzieckiej — zebranie poznańskich wioślarzy, na którym trener



Emil Zatopek przed biegiem do trzech rekordów świata, które ustanowił 27 października br.

# Emil Zatopek widziany oczami lekarza

Dr med. Jaromir Macha  
Lekarz Instytutu im. Emila Zatopeka

Po raz pierwszy talent Zatopeka przejawiał się w roku 1941. W ówczesnym Zlinie (obecnie Gottwaldów) urządzano biegi uliczne, do których musielni stawać uczniowie szkół przemysłowych mieszkający w internatach fabryki. Wśród nich był Zatopek. Przebiegł jako drugi, zwracając na siebie uwagę znawców. W tym samym roku, lecz na innych wyścigach masowych przebiegł 1500 m w czasie 4:20,4 praktycznie, bez treningu. Teraz było już jasne, że Zatopek ma talent.

W roku 1942 zaczął trenować w klubie zakładowym. Było to w okresie, gdy niektórzy „fachowcy” twierdzili, że nasi sportowcy nie nadają się do długodystansowych biegów. Prowadzono w tym czasie długie dyskusje czy przy biegu należy operować się na palcach, na zewnętrznej krawędzi nogi, czy też na pięcie. Przeszeregano wówczas ściśle, aby trenujący nie przebiegł ani o jeden metr, ani o jeden start więcej. Zatopek również trenował tą metodą. 4-5 okrążeń dwustu lub trzystumetrowej bieżni i kilka biegów 200 do 600 m na czas. Czasami trenując przebiegał na próbę trasę, w której chciał stać się do konkurencji. Wśród znawców mówiono wówczas, że Zatopek będzie dobrze biegał na średnich dystansach.

W roku 1943 nie zadowalał go już zwykły sposób trenowania. Po 3-4 okrążeniach rozpoczął bieg z zmianą tempa, przyspieszając na prostej, zwalniając na wirażach. Takie były początki jego dzisiejszej metody trenowania. Ci, z którymi trenował radzili mu, aby porzucił to... dziwactwo.

Wróżono mu, że wykaże się szybko, ale to nie pomogło i Zatopek biegał po swojemu. Mimo że jego trening wydawał się nierozsądny, osiągnął wtedy jeden z najlepszych czasów w biegu na 1500 m, 4:01.

Wiele było debat na temat jego sposobu bieżania i trenowania. Fachowcy byli zakoczeni. Szukali wyjaśnień, ale nie pamiętali o jednym, rzetelnym treningu, siła wola i doskonałe zdrowie były podstawą jego sukcesów.

Nadszedł rok 1945 Zatopek trenował bardzo intensywnie. Biegał 10 x 200 m lub 6 x 400 m, zmieniając tempo biegu. W przedostatnim tygodniu przed zawodami podwójną dystansę, a w ostatnim tygodniu zmniejszał intensywność. O tej metodzie przeczytał gdzieś i powiedział sobie, że ją wypróbuję.

Rezultat był wspaniały. Zatopek twierdził, że można bez ryzyka podawać dystans. To była już zupełna rewolucja w poglądach na trening, która osiągnęła punkt szczytowy w roku 1946, gdy umożliwiono mu zdobycie rekordów.

Dzisiaj Zatopek trenuje w ten sposób, że przebiega dziennie około 30 km, podzielonych na 200 i 400 m odcinki, zwalniając tempo biegu między poszczególnymi odcinkami.

# Sędziowie piłkarscy walczą o wyższy poziom

W PIERWSZEJ chwili czułem się jak Daniel w lwiej jamie. Ich — sędziów piłkarskich było stu, a ja tylko jeden. Zjechali do Czerwińska z całej Polski na tygodniowy kurs wyszkoleniowy. Ja zaś przyjechałem tutaj, by przyprzeżyć się ich pracy, by przy okazji zapoznać się z nowymi przepisami o nakładce, zasłanianiu, niebezpiecznej i brutalnej grze itd.

Sędziowie początkowo chcieli „odkuć” się, za ostre recenzje i oceny wydawane przez dziennikarzy, ale w trakcie dyskusji znaleźliśmy wspólny język i wspólne tematy — poprawę poziomu gry i poprawę poziomu sędziowania. Byliśmy zgodni, że jedno i drugie musi jak najszybciej nastąpić. Gdy będzie więcej takich kursów wyszkoleniowych jak ten ostatni w Czerwińsku, gdy będą tak i jeszcze lepiej przygotowywane, możemy być pewni, że nasi arbitrzy poczynią szybciej postępy, niż piłkarze.

Interpretacja i omówienie nowych przepisów FIFA przygotowali bardzo statannie na piśmie wytypowani przez sekcję wykładową: Fraczyk, Kukucki i Walczak. Teksty wykładów nie rozpiął się więc — po raz pierwszy — po kursie w nicosis, będzie je można publikować, studiować, powielać. To już poważna zdobycz, bo jak wiadomo na dotychczasowych kursach wszystkie pogadanki, prelekcje i wykłady były wygłaszane „z głowy” i nie pozostawiały po nich żadnego śladu.

Drużyna ważną zdobyczą kursu w Czerwińsku było — całkowite zerwanie z izolacją sędziów od reszty świata piłkarskiego. Zaproszono do współpracy przedstawicieli rady trenerów, Tadeusz Forystę i „Mucha” Czyżewski brali aktywny udział w kursie; jako demonstratorzy i jako słuchacze, zabierali często głos w dyskusji, uzgadniali interpretację przepisów.

Trzecia zdobycz, to bogate wnioski z narady, którymi odbyła się w ostatnim dniu kursu. Narada ta wytyczyła plan pracy naszych arbitrow na przyszłość, plan który zapowiada głębokie zmiany na tym odcinku życia sportowego.

Z ważniejszych wniosków, które mają przyczynić się do zmiany stylu pracy sędziów wymienić należy:

- nawiązanie ścisłego kontaktu kolegium sędziów GKKF z terenowymi kolegiami, organizowanie stałych narad organizacyjno - szkoleniowych z udziałem przewodniczących wszystkich kolegiów dla planowania i kontroli, opracowanie programów szkoleniowych dla sędziów wszystkich szczebli, usprawnienie procesu klasyfikacji sędziów wszystkich klas. Postanowiono, iż w niektórych okręgach kwalifikację sędziów prowadzących zawody ligowe przeprowadzać będą ich starsi koledzy, którzy ze względu na wiek i warunki fizyczne nie mogą już prowadzić zawodów, a przedstawiają wysokie walory umiejętności i praktyką, organizowanie co najmniej raz w miesiącu systematycznych narad szkoleniowych w poszczególnych kolegiach terenowych, zmiana niewłaściwego dotychczas stosunku niektórych sędziów do kolegów, do tren-

ować, oraz zawodników. Przeważnie się na pracę sędziów wychowawcy i przyjaciela zawodnika. Sędziowie nawiązują żywy kontakt z sekcjami piłki nożnej kol sportowych z sekcjami PKKF i WKKF.

Sędziowie piłkarscy powinni jak najszybciej przystąpić do realizacji tych wniosków, już w grudniu, bowiem w przyszłym roku trzeba będzie prowadzić zawody według nowych przepisów FIFA, a teren ich jeszcze dobrze nie zna. Na jesień może być wiele nieporozumień i komplikacji, wiele niepotrzebnych gwizdów, kwitujących słuszne decyzje arbitrow.

Zmienili się także przepisy o kreslającej „ręce”. Usualono, że w takim wypadku, gdy piłkarz zasłania twarz lub inne części ciała, przed ostrym strzałem, czyniąc to w sposób odruchowy nie popelnia „ręki”.

Można by napisać długą rozprawę o nowej interpretacji przepisów, o nakładkach, prawidłowym i niedozwolonym „remplowaniu” itd. Niestety, w jednym artykule tych wszystkich problemów nie wyczerpiemy. Sędziowie potrzebowali w Czerwińsku tydzień czasu na to by się z nimi zapoznać, trenerzy Forystę i Czyżewski setki razy demonstrowali różne sposoby prawidłowych i nieprawidłowych zagran, dziesiątki sędziów wydawało dobre i złe decyzje.

Materiał jest poważny i obszerny. Szczęśliwie, że sami sędziowie zajmą się dokładnym omówieniem poszczególnych omdgnięć na lamach „Pracy i Sportu” i prowincjonalnej tak by zrozumieć je w lidwie, piłkarze i sprawodawcy. Trzeba do tego przystąpić natychmiast by na wiosnę nie było nieporozumień.

Zmienił się także zostały przepisy o zasłonię. Obecnie zasła-



— Co wam się stało, obywatelu? — Znowu mnie radzieccy sportowcy pobili! („Krokodyl” — Moskwa) rys. S. Czistjalow

# Reflektorem po ringach

TAKIEJ walki pomiędzy bokserami zawodowymi jaka odbyła się w Paryżu pomiędzy gluchoniem Murzynem amerykańskim Hairstonem a Francuzem Humez, nie zna jeszcze historia pięściarstwa światowego.

Hairston bowiem walczyl... przeciwko dwóm przeciwnikom! Tak jest aż dwóm, gdyż już w pierwszej rundzie otrzymał cios w oko, który kontuzjował mu spojówkę. Od tej chwili Hairston zaczął widzieć podwójnie.

Tak więc rozpoczęła się tragedia biednego boksera, który nie potrafił celnie trafić przeciwnika (widział ich dwóch). A że Murzyn jest gluchoniem, nie mógł się nawet poskarżyć menażerowi.

Oczywiście wysuwa się jasny wniosek, że jeśli ktoś jest głuchy i niemy to nie powinien być bokserem zawodowym. A w ogóle walka, o której wspomnieliśmy zakończyła się skądinąd, obaj bokserzy walczyli poniżej swych możliwości i zostali wygwizdani. Jak się później okazało, Humez na pięć dni przed meczem zachorował na grypa. Karmiono go, a właściwie przekarmiono lekarstwami wszelkiego rodzaju. Humez został formalnie zatruty nadmiarem różnych leków i walczyl jak odrzużony. Nikomu jednak nie przyszło do głowy aby odwrócić mecz. Naraziłoby to na zbyt wiele strat organizatorów i menażerów.

Nawet laicy wiedzą że tak zawodowy football amerykański jest jednym z najbardziej szkodliwych i najbardziej niebezpiecznych sportów. Tego rodzaju mecze kończą się sporadycznie ciężkimi wypadkami, a nawet śmiercią zawodników. Amerykanie jednak usiłują lansować to brutalne widowisko w Europie.

W dniu 13 grudnia na stadionie Wembley w Londynie jest zapowiedziany mecz tego rodzaju, w którym ma się popisywać reprezentacyjna drużyna bokser egipski z Zululandu Tull. W godzinę po 10-rund-

# Sensacja w szachowych Mistrzostwach Wągrów

W Budapeszcie odbywa się turniej mistrzostw Wągrów. W rozgrywkach bierze udział 18 najlepszych szachistów węgierskich w tej liczbie nie liczona odnowa. Artyści: Laszlo Szabo, mistrz węgierski, i drugi odnowa G. Bocz i T. Florian, E. Gereben, D. Szilagyi i A. Valda, dwójce mistrzów królowych i dwóch kandydatów na mistrzów.

Na czterech rundach na czelu tabeli znajduje się 19-letni kandydat na mistrza L. Lengyel, który w II rundzie wygrał z Florianem, w III